

Pohjois-Karjala projekti 2.0 - Lapsuus lapselle

36/00.02.02/2025

Hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvosto 22.01.2025 § 3

Lisätiedot	Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja Eveliina Kanninen p. 050 3408 429 eveliina.kanniainen@edu.outokummunkaupunki.fi
Käsittely	Merkittiin esitys tiedoksi. Lapsi- ja perheasiainneuvosto yhtyy näkemykseen lasten mielenterveyden huolestuttavasta tilanteesta Pohjois-Karjalassa. Hyvinvointialueen taloustilanne luo kuitenkin haasteita uusien ohjelmakokonaisuuksien käyttöönotolle. Palvelupäällikkö Sonja Hartikainen vie esityksen LaNuPe-työryhmään. Sari Johansson nosti esille yhteistyön mahdollisuuden osana Karelia-ammattikorkeakoulun sote-alojen koulutusta.
Selostus	Lasten mielenterveyden tilanne on Pohjois-Karjalassa huolestuttava – puhutaan suorastaan mielenterveyden kriisistä. Lapsuus on ainutlaatuinen kehitysvaihe jokaisen elämässä, ja nyt nämä kriittiset vuodet ovat oikeasti vaarassa. Ei ole varaa menettää sivuraiteelle enää yhtään lasta tai nuorta. Lastenpsykiatri Kirsi Mustonen on pitkän työuransa aikana kehittänyt ohjelmaa lasten mielenterveyden tukemiseksi. Menetelmä on kehitetty samalla kokeilla (co-design) vuodesta 2017 laajan tieto- ja kokemuserustan avulla (psykoterapian eri suuntaukset, lastenpsykiatria, lastenneurologia, monialainen tieto, aivot-mieli elinsysteemi ym.) ja siitä on saatu jo todella myönteisiä kokemuksia. Lapsuus lapselle –ohjelmakokonaisuus on kehitetty kaikkia vastuullisia aikuisia varten edistämään omaa, läheistemme, yhteisöjemme ja erityisesti perheiden sekä lasten mielen hyvinvointia vuorovaikutustaitojen avulla. Siun sote ja alueen sivistystoimet saavat mahdollisuuden olla ensimmäisiä opetussuunnitelman ja THL:n kansallisen mielenterveysstrategian sanoman muuntamisessa arjen aidoiksi teoiksi. Mieliniekka on yritys, joka tarjoaa tarpeeseen vastaavia, vaikuttavimpiin vuosiin suunnattuja ja jatkuvuutta turvaavia mielen hyvinvointityön oppimisprosesseja. Muita biologialähtöiseen laajaan tieto- ja taitovarantoon sekä yhteiskehittämiseen perustuvia oppimisprosesseja ei ole tarjolla mielenterveyskriisin hallitsemista varten. Lapsen kanssa -ryhmätoiminta on jo käytössä Siun soten lastenpsykiatrialla ja Lapsen silmin -ryhmän aloittamisesta neuvotellaan sijaishuollon kanssa. Lisäksi Siun soten toimijoille on koulutettu Terapeuttista dialogia (TD)

osana Lumo -hanketta vuonna 2022. Keski-Suomessa on jo TD kouluttajia ja Jyväskylän sivistystoimessa TD –koulutus on käytössä.

Projektin tavoitteena on Lapsuus lapselle -ohjelmakokonaisuuden jalkauttaminen Pohjois-Karjalaan sekä koulutusjärjestelmän luominen jatkuvuuden turvaamiseksi.